

Interne notater

STATISTISK SENTRALBYRÅ

87/16

2. april 1987

ARBEIDSTIDSUNDERSØKELSEN 1985

SLUTTRAPPORT

av

Anne Lise Ellingsæter

	Side
1. Innledning	1
2. Prøveundersøkelse	1
3. Utvalg	2
4. Datainnsamling	2
5. Utvalgsvarians	3
6. Oppblåste totaltall	4
7. Utvalgsskjevhet og frafall	4
8. Innsamlings- og bearbeidingsfeil	6

Vedlegg:

1. Husholdningsskjema
2. Personskjema
3. Orientering og instruks for intervjuere

1. INNLEDNING

Arbeidstidsreformer har vært mye diskutert i de senere år. I april 1984 ble Arbeidstidsutvalget oppnevnt i statsråd. I utvalgets mandat het det bl.a.:

"Utvalget skal foreta en faglig basert analyse av de mange spørsmål som reiser seg i tilknytning til ulike alternativer for endringer i arbeidstiden og arbeidstidsmønstret, så som ordinær arbeidstid pr. dag og uke, utvidet adgang til permisjon, lengre ferie, lavere pensjonsalder og mer fleksible pensjonsregler og mer fleksible arbeidstidsordninger. Dette gjelder så vel økonomiske som sosiale og andre sider av problemkomplekset".

På oppdrag fra Arbeidstidsutvalget utførte Statistisk Sentralbyrå "Arbeidstidsundersøkelsen 1985".

Undersøkelsens hovedformål var å kartlegge befolkningens holdninger og preferanser vedrørende arbeidstidens organisering, ulike arbeidstidsreformer og spørsmål om økonomisk kompensasjon.

Et annet formål var å kartlegge yrkesaktives arbeidstidsordninger. Innen mange områder gir den eksisterende statistikk for lite detaljert informasjon. Som eksempel kan nevnes normalarbeidsdagens lengde for ulike arbeidstakergrupper, spisepausens lengde, og hvorvidt den er inkludert i arbeidstiden, omfanget av overtid, og deltidsansattes arbeidstidsordninger og arbeidsvilkår.

Noen av spørsmålene i undersøkelsen om arbeidstid var knyttet til et pågående utredningsarbeid om arbeidstidsbegreper i Arbeidskraftundersøkelsene. Denne delen av undersøkelsen ble finansiert av Byrået.

Undersøkelsen ble planlagt og gjennomført under ledelse av Anne Lise Ellingsæter, i samråd med Arbeidstidsutvalgets medlemmer og sekretariat. Utvalget oppnevnte en arbeidsgruppe for undersøkelsen som besto av utvalgsmedlemmene Knud Knudsen og Kari Skrede, samt utvalgets sekretærer Lasse Fridstrøm og Gunvor Strømsheim.

Resultater fra undersøkelsen er publisert i NOU 1987: 9A Arbeidstidsreformer og NOU 1987: 9B VEDLEGG til Arbeidstidsutvalgets utredning. Resultatene vil også bli publisert i analyser i SSB's publikasjonsserie SØS.

2. PRØVEUNDERSØKELSE

For å teste ut ulike spørsmålsformuleringer, og da særlig holdningsspørsmålene, ble det gjennomført en prøveundersøkelse i februar 1985. Utvalget besto av 80 tilfeldig uttrukne personer i alderen 18-74 år som var

bosatt i Oslo og omliggende kommuner. Prøveundersøkelsens resultater ble bl.a. oppsummert i møte med intervjuerne.

3. UTVALG

Undersøkelsen ble gjennomført som en tilleggsundersøkelse til Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) i 2. kvartal 1985. Utvalget til Arbeidstidsundersøkelsen ble trukket blant personer i alderen 18-73 år som deltok for 2. eller 4. gang i AKU 2. kvartal 1985.

For arbeidskraftundersøkelsene blir utvalget trukket i to trinn.

På første trinn er alle kommunene i landet inndelt i 102 strata etter geografisk beliggenhet, kommunetype og innbyggertall. Byer med over 30 000 innbyggere er egne strata som da består av ett utvalgsområde. For hvert stratum er det så trukket ett utvalgsområde med sannsynlighet proporsjonal med innbyggertallet.

Innen hvert uttrukket utvalgsområde trekkes så på annet trinn bo-husholdninger tilfeldig på grunnlag av adresseregisteret for utvalgsområdene.

Til hver undersøkelse blir det på denne måten trukket ut nærmere 6 000 bo-husholdninger med i alt vel 11 000 personer i de aktuelle aldersgruppene. De husholdninger som blir trukket ut, er med i undersøkelsene to kvartaler på rad, og deretter de to samme kvartalene året etter. Hver uttrukket husholdning blir altså bedt om å være oppgavegiver 4 ganger.

I alt ble det trukket 5 000 personer til utvalget for Arbeidstidsundersøkelsen. Av disse var det 25 personer som ikke tilhørte målpopulasjonen for undersøkelsen, fordi personen hadde flyttet til utlandet, var avgått ved døden eller annen avgangsgrunn. Det endelige utvalget omfattet 4 975 personer.

4. DATAINNSAMLING

Intervjuingen ble foretatt i tidsrommet 28. mai - 7. juni 1985. En liten del av utvalget ble intervjuet etter denne perioden. Dette gjaldt oppfølging av personer som vi ikke hadde oppnådd intervju med i første omgang.

Arbeidstidsundersøkelsen ble gjennomført samtidig med Arbeidskraftundersøkelsen 2. kvartal 1985. Undersøkelsen hadde samme referanseperiode som AKU, dvs. alle spørsmål som refererer til forrige uke, gjelder uken 20. - 26. mai. Referanseuken var den samme også i tilfeller hvor intervjuingen ble ut-satt.

5- UTVALGSVARIANS

Den usikkerhet en får i resultatene fordi en bygger på opplysninger om bare en del av befolkningen som undersøkelsen omfatter, kalles ofte utvalgsvarians. Standardavviket er et mål på denne usikkerheten. Størrelsen på standardavviket avhenger blant annet av tallet på observasjoner i utvalget og av fordelingen til det aktuelle kjennemerket i hele befolkningsgruppen som omfattes av undersøkelsen. Vi kan anslå standardavviket ved hjelp av observasjonene i utvalget. I tabell A har vi antydnet størrelsen av standardavviket for observerte andeler (prosenttall) ved ulike antall observasjoner.

For å illustrere usikkerheten kan vi bruke et intervall for å angi nivået på den sanne verdi av en beregnet størrelse (den verdien vi ville ha fått om vi hadde foretatt en totaltelling i stedet for en utvalgsundersøkelse). Slike intervaller kalles konfidensintervaller dersom de er konstruert på en spesiell måte. I denne sammenheng kan vi bruke følgende metode. La M være den beregnede størrelse og la S være et anslag for standardavviket til M . Konfidensintervallet blir da intervallet med grenser $(M-2 \cdot s)$ og $(M+2 \cdot S)$. Denne metoden vil med omtrent 95 prosent sannsynlighet gi et intervall som inneholder den sanne verdi.

Følgende eksempel illustrerer hvordan en kan bruke tabell A til å finne konfidensintervaller. Anslaget på standardavviket til et observert prosenttall på 70 er 3,2 når linjesummen (tallet på observasjoner) er 300. Konfidensintervallet for den sanne verdi får grensene $70 \pm 2 \cdot 3,2$, dvs. det strekker seg fra 63,6 til 76,4 prosent.

Tabell A. Størrelsen av standardavviket i prosent

Tallet på ob- serva- sjø- ner	Prosenttall									
	5(95)	10(90)	15(85)	20(80)	25(75)	30(70)	35(65)	40(60)	45(55)	50(50)
25	5,3	7,4	8,8	9,8	10,6	11,2	11,7	12,0	12,2	12,3
50	3,8	5,2	6,2	6,9	7,5	7,9	8,3	8,5	8,6	8,7
75	3,1	4,2	5,1	5,7	6,1	6,5	6,8	6,9	7,0	7,1
100	2,7	3,7	4,4	4,9	5,3	5,6	5,8	6,0	6,1	6,1
150	2,2	3,0	3,6	4,0	4,3	4,6	4,8	4,9	5,0	5,0
200	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,1	4,2	4,3	4,3
250	1,7	2,3	2,8	3,1	3,4	3,6	3,7	3,8	3,9	3,9
300	1,5	2,1	2,5	2,8	3,1	3,2	3,4	3,5	3,5	3,5
400	1,3	1,8	2,2	2,5	2,7	2,8	2,9	3,0	3,1	3,1
600	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5
800	0,9	1,3	1,6	1,7	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2
1 000	0,8	1,2	1,4	1,6	1,7	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9
1 500	0,7	1,0	1,1	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6
2 000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,3	1,4	1,4
2 500	0,5	0,7	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2
3 000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0
4 000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0

I praksis vil en ikke nøye seg med å betrakte ett og ett prosenttall fra en eller flere undersøkelser, men sammenlikne prosenttall for forskjellige grupper. Det er da nødvendig å være oppmerksom på at to tall som sammenliknes er usikre, og at usikkerheten på forskjellen mellom dem vanligvis blir større enn usikkerheten på hvert tall.

6. OPPBLÅSTE TOTALTALL

Ettersom Arbeidstidsundersøkelsens utvalg ble trukket fra AKU-utvalget er det mulig å presentere estimerte totaltall for hele befolkningen 18-73 år, ved å benytte samme estimeringsmetode som for Arbeidskraftundersøkelsene.

Hver person i utvalget regnes å representere flere personer i befolkningen. Hvor mange personer som representeres av en person i utvalget, varierer med kjønn, alder og utvalgsområde. Disse "oppblåsningsfaktorene" varierer, men med et gjennomsnitt på ca. 765. For en nærmere beskrivelse av estimeringsmetoden, se NOS Arbeidsmarkedsstatistikk.

7. UTVALGSSKJEVHET OG FRAFALL

I alt 4 975 personer, ble oppsøkt for intervju. Av disse ble 1 327 personer frafall, dvs. 26,7 prosent av alle oppsøkte.

Frafallet fordelte seg på følgende måte etter frafallsårsak.

Tabell B. Menn og kvinner som var frafall, etter frafallsårsak. Prosent

	I alt	Nekting	IO syk/ sykdom e.l. i familien	Bortreist på skole, arbeid. ferie o.l.	Ikke å treffe	Flyttet, ukjent adresse	Annen grunn	Tallet på per- soner
Alle	100	31	6	16	21	6	17	1 327
Menn	100	29	5	20	23	6	14	721
Kvinner	100	34	7	13	19	6	19	606

Nekting var den viktigste enkeltårsak til frafall. Nest viktigste årsak var at IO ikke var å treffe. Nekting var en litt hyppigere frafallsårsak blant kvinner enn menn, på den annen side var menn oftere bortreist eller ikke å treffe.

Frafall kan føre til utvalgsskjevhet. Hvis omfanget av frafall i ulike grupper avviker vesentlig, vil dette føre til at nettoutvalget (personer det er oppnådd intervju med) ikke har de samme fordelinger som bruttoutvalget (personer som er oppsøkt for intervju).

Utsagn om skjevheter må i prinsippet knyttes til de enkelte kjennemerker. Dersom en har funnet at frafallet ikke har ført til skjevheter på et bestemt kjennemerke, kan likevel frafallet ha hatt virkning på andre kjennemerker. Omvendt innebærer skjevheter som skyldes frafall på et kjennemerke ikke nødvendigvis at andre kjennemerker har en skjev fordeling i forhold til bruttoutvalget.

Tabell C gir mulighet for å belyse eventuelle skjevheter på grunn av frafall for kjennemerkene kjønn, alder og landsdel. En sammenlikner prosentfordelingen på et kjennemerke i bruttoutvalget og nettoutvalget (evt. frafallet). Dersom det er store avvik mellom de to fordelingene viser dette at det foreligger en utvalgsskjevhet for dette kjennemerket.

Tabell C. Bruttoutvalget, frafallet, nettoutvalget og hele befolkningen
18-73 år, etter kjønn og alder/landsdel. Prosent

	Bruttoutvalg		Frafall		Nettoutvalg		Befolkningen 18-73 år pr. 31.12.84	
	Tallet på per- soner	Pro- sent	Tallet på per- soner	Pro- sent	Tallet på per- soner	Pro- sent	Tallet på per- soner	Pro- sent
I alt	4 975	100,0	1 327	100,0	3 648	100,0	2 806 879	100,0
KJØNN OG ALDER								
Menn	2 440	49,0	721	54,3	1 719	47,1	1 404 337	50,0
18-24 år.....	370	7,4	174	13,1	196	5,4	228 530	8,1
25-34 år	555	11,2	165	12,4	390	10,7	316 122	11,3
35-44 "	515	10,4	130	9,8	385	10,6	288 623	10,3
45-54 "	353	7,1	82	6,2	271	7,4	197 445	7,0
55-66 "	442	8,9	117	8,8	325	8,9	255 438	9,1
67-73 "	205	4,1	53	4,0	152	4,2	118 179	4,2
Kvinner	2 535	51,0	606	45,7	1 929	52,9	1 402 542	50,0
18-24 år.....	377	7,6	142	10,7	235	6,4	217 548	7,8
25-34 "	537	10,8	123	9,3	414	11,3	300 923	10,7
35-44 "	508	10,2	77	5,8	431	11,8	272 179	9,7
45-54 "	366	7,4	77	5,8	289	7,9	195 651	7,0
55-66 "	498	9,9	115	8,7	378	10,4	271 751	9,7
67-73 "	254	5,1	72	5,4	182	5,0	144 490	5,1
LANDSDEL								
Oslo, Akershus ..	1 059	21,3	325	24,5	734	20,1	594 019	21,2
Østlandet ellers	1 373	27,6	335	25,2	1 038	28,5	800 238	28,5
Sørlandet	672	13,5	153	11,5	519	14,2	363 182	12,9
Vestlandet	861	17,3	219	16,5	642	17,6	486 695	17,3
Trøndelag	451	9,1	111	8,4	340	9,3	250 269	8,9
Nord-Norge	559	11,2	184	13,9	375	10,3	312 476	11,1

I fordelingene etter kjønn og alder i tabell C er det visse forskjeller mellom brutto- og nettoutvalget. Frafallet har vært noe større blant menn enn blant kvinner. Andelen kvinner i nettoutvalget blir derfor 1,9 prosentpoeng høyere enn i bruttoutvalget, mens andelen menn blir tilsvarende lavere. Det er særlig menn i aldersgruppen 18-24 år som er noe underrepresentert. Kvinner i aldersgruppene 25-45 år og 55-56 år er noe overrepresentert i nettoutvalget. Fordelingene etter landsdel viser bare mindre forskjeller mellom brutto- og nettoutvalget.

8. INNSAMLINGS- OG BEARBEIDINGSFEIL

I enhver undersøkelse, både totaltellingene og utvalgsundersøkelser, vil det forekomme svar som er feil. Feilene kan oppstå både i forbindelse med innsamlingen og under bearbeidningen. Erfaringen er at etter at en har rettet

opp feil så langt dette er mulig, så påvirkes de statistiske resultatene fra undersøkelsene i de fleste tilfeller forholdsvis lite av feil. Men virkningen av feil kan i noen tilfeller være av betydning.

Feil under innsamlingen, målingsfeil, oppstår ved at intervjupersonen avgir feil svar eller ved at intervjueren krysser av for svaret i feil rubrikk eller skriver ufullstendige opplysninger i skjemaet. Bearbeidingsfeil er feil koding av f.eks. næring, yrke og utdanning, feil i avledinger (omkodinger) eller feil som oppstår når opplysningene fra spørreskjemaet overføres til maskinlesbart medium. Gjennom manuell skjemarevisjon og maskinelle kontroller har en søkt å finne feil og rette disse opp. Det er imidlertid klart at ikke alle måling- og bearbeidingsfeil oppdages.

Målefeil kan oppstå på mange måter. De kan skyldes minnesfeil, dvs. at respondenten kan ha problemer med å huske tilbake i tiden. Målefeil kan også skyldes misforståelser av spørsmål, særlig gjelder dette forhold folk erfaringsmessig finner kompliserte. Målefeil kan også oppstå fordi visse spørsmål av enkelte oppfattes som ømtålelige.

Arbeidstidsundersøkelsen inneholder mange holdningsspørsmål. I Norge er holdningsspørsmål lite brukt i vitenskapelig undersøkelser. I andre land, f.eks. USA, har holdningsspørsmål en mye lengre tradisjon og en rikere metode-litteratur. For å sikre påliteligheten i Arbeidstidsundersøkelsens holdningsspørsmål ble det lagt vekt på utprøving av ulike måter å måle holdninger på. Mange av holdningsspørsmålene er hentet fra tilsvarende undersøkelser i andre land, bl.a. Sverige, Danmark og Vest-Tyskland, og bearbeidet for norske forhold. De norske resultatene stemmer svært godt overens med resultatene fra de andre undersøkelsene, noe som tyder på at måleinstrumentene har vært gode.

STATISTISK SENTRALBYRÅ
 Intervjukontoret
 Postboks 8131 Dep, 0033 Oslo 1
 Tlf. (02) *41 38 20

UNDERGITT TAUSHETSPLIKT

Prosjekt nr.	☐ 2	☐ 3	☐ 7	1- 3
Kommune nr.	☐	☐	☐	4- 7
Utvalgsområde nr.	☐	☐	☐	8-10
Husholdnings nr.	☐	☐	☐	11-13
Skjematype nr.	☐	☐	4	14
Intervjuer nr.	☐	☐	☐	15-18
For kontoret	☐	☐		19-20

UNDERSØKELSE OM ARBEIDSTID

Tilleggsspørsmål til Arbeidskraftundersøkelsen 2. kvartal 1985

HUSHOLDNINGSSKJEMA

BOSTEDSSTRØK (HUSHOLDNINGENS
 ADRESSE)

21

1	☐	Spredtbygd strøk
		Tettbygd strøk med:
2	☐	200- 1 999 bosatte
3	☐	2 000-19 999 "
4	☐	20 000-99 999 "
5	☐	100 000 eller flere bosatte

RESULTAT AV FELTARBEIDET:

22

1	☐	Intervju
2	☐	Frafall/avgang for hele husholdningen (OPPGI GRUNN NEDENFOR)

FOR KONTORET (VED OPPFØLGING):

23

1	☐	Intervju oppnådd over telefon fra kontoret
2	☐	Frafall/avgang for hele husholdningen (OPPGI GRUNN NEDENFOR)

REGISTRERING VED FRAFALL DER ALLE UTTRUKNE IO I HUSHOLDNINGEN FALLER FRA:

ANTALL IO I HUSHOLDNINGEN SOM ER TRUKKET UT TIL
 TILLEGGSENDERSØKELSEN:

24

REGISTRERING VED FRAFALL/AVGANG:

FRAFALLSGRUNN

25-26

00	☐	IO/husholdningen nekter
20	☐	Sykdom/dødsfall i familien, husholdningen
30	☐	IO/husholdningen er bortreist
33	☐	IO/husholdningen er ikke å treffe ved besøk/over telefon
40	☐	Ikke funnet IO's/husholdningens bolig/ adresse
70	☐	Annet, spesifiser: _____

FOR KONTORET

25-26

50	☐	IO/husholdninger er ikke oppsøkt (kostnader, avstander mv.)
52	☐	Mangler intervjuer som kan oppsøke IO/hus- holdningen

27-28
 FOR KONTORET:

DERSOM DET GÅR KLART FREM AT HUSHOLDNINGEN BESTÅR AV BARE ÉN PERSON (NB HELLER INGEN MIDLERTIDIG FRAVÆRENDE): LES IKKE SPØRSMÅLET. FYLL UT NAVN OG FØDSELSÅR FOR HUSHOLDNINGSMEDLEM NR. 01 OG FORTSETT MED PERSONSKJEMÅET

1. Vi vil først gjerne ha noen opplysninger om hver enkelt person i husholdningen. Til husholdningen regner vi alle personer som er fast bosatt i boligen. Personer som er fast bosatt i boligen, men som er midlertidig fraværende på grunn av arbeid eller skolegang, skal regnes med. Vi begynner med den som står som eier/leier av boligen, og vil gjerne for hver enkelt få vite navn, fødselsår, slektskap til eier/leier og om vedkommende er til stede eller midlertidig fraværende.

EIER/LEIER FØRES SOM HUSHOLDNINGSMEDLEM NR. 01. FOR MIDLERTIDIG FRAVÆRENDE: SETT KRYSS I KOLONNEN FOR FRAVÆR.

HUSHOLD- NINGSMEDLEMS- NR.	NAVN	FØD- SELS- ÅR	KJØNN 1=M 2=K	SLEKTSKAP TIL EIER/ LEIER (SE KODELISTE NEDENFOR)	MIDLER- TIDIG FRA- VÆRENDE	
<input type="text" value="01"/>		<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>		<input type="text" value=""/>	29-34
<input type="text" value="02"/>		<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	35-42
<input type="text" value="03"/>		<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	43-50
<input type="text" value="04"/>		<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	51-58
<input type="text" value="05"/>		<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	59-66
<input type="text" value="06"/>		<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	67-74
<input type="text" value="07"/>		<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	75-82
<input type="text" value="08"/>		<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	83-90
<input type="text" value="09"/>		<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	91-98
<input type="text" value="10"/>		<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	99-106

SLEKTSKAPSKODER:

01 EKTEFELLE	06 SVIGERSØNN/-DATTER
02 SAMBOENDE	07 BESTEFORELDRE
03 SØNN/DATTER (MEDREGNET STEBARN)	08 BARNEBARN
04 SØSKEN	09 ANNEN SLEKTNING
05 FORELDRE/SVIGERFORELDRE	10 ANNEN IKKE-SLEKTNING

107-109

FOR KONTORET

STATISTISK SENTRALBYRÅ
Intervjukontoret
Postboks 8131 Dep, 0033 Oslo 1
Tlf. (02) *41 38 20

UNDERGITT TAUSHETSPLIKT

Prosjektnr.	2	3	7	1- 3
Kommune nr.				4- 7
Utvalgsomr. nr.				8-10
Husholdnings. nr.				11-13
IO's kjønn (1=M 2=K)				14
Skjematype nr.			5	15
Intervjuer nr.				16-19

IO's navn

Fødsels-
dag mnd. år Personnr.

20-30

UNDERSØKELSE OM ARBEIDSTID

Tilleggsspørsmål til Arbeidskraftundersøkelsen 2. kvartal 1985

PERSONSKJEMA

*KONTAKTEN MED IO:

Antall tlf.kontakter: 31

Antall besøk på adr.: 32

DATO FOR UTFYLING AV SKJEMAET:

40-43
Dag Mnd.

DERSOM ANNEN ADRESSE ENN I
IO-LISTE

1 33 IO er kontaktet på
midlertidig adresse

2 IO er kontaktet på ny
fast adresse

Kommune: _____

adr.: _____

Komm.nr.:   34-37

*BOSTEDSSTRØK (IO'S ADRESSE):

38
1 Spredtbygd strøk
Tettbygd strøk med:
2 200- 1 999 bosatte
3 2 000-19 999 "
4 20 000-99 999 "
5 100 000 eller flere
bosatte 39

FOR KONTORET:

RESULTAT AV FELTARBEIDET:

44
1 Intervju - foretatt over telefon
2 Intervju - foretatt ved besøk på adressen
3 Frafall/avgang (OPPGI GRUNN NEDENFOR!)

FOR KONTORET (VED OPPFØLGING):

45
1 Intervju oppnådd over telefon fra kontoret
2 Frafall/avgang (OPPGI GRUNN NEDENFOR)

REGISTRERING VED OPPNÅDD INTERVJU:

Intervjuet startet kl.:   46-49 og varte til kl.:   50-53 dvs. i alt: 54-55 minutter

Ble det avtalt tid for intervjuet på forhånd?

56
1 Ja, ved besøk på adressen
2 Ja, over telefon
3 Nei, avtalte ikke tid på forhånd

REGISTRERING VED FRAFALL/AVGANG:

FRAFALLSGRUNN

57-58
00 IO nekter
02 Andre nekter for IO
10 IO er syk
20 Sykdom/dødsfall i IO's familie
30 IO er bortreist på arbeid, skole, ferie osv.
33 IO er ikke å treffe ved besøk/over telefon
34 IO er til sjøs/å fiske
40 IO's bolig/adresse/telefon ikke funnet
41 IO er flyttet, adresse ukjent
70 Annet, spesifiser: _____

AVGANGSGRUNN

57-58
80 IO er død
90 IO er flyttet til utlandet
95 Annet, spesifiser: _____
FOR KONTORET
57-58
50 IO er ikke oppsøkt (kostnader, avstander mv.)
52 Mangler intervjuer som kan oppsøke IO

59-60

FOR KONTORET:

HAR DU HUSKET Å FYLLE UT HUSHOLDNINGSSKJEMAET?

Først vil jeg få si noe om den intervjuemetoden vi bruker. Spørsmålene jeg skal stille står her i dette skjemaet.

Det er viktig at alle som er med i undersøkelsen får de samme spørsmålene, stilt på samme måten og i den rekkefølgen som de kommer i skjemaet.

Vi må gjøre det slik for å kunne slå sammen svarene og lage god statistikk av dem.

Nå er det vanskelig å lage spørsmål som er slik at de passer like godt for alle. Men jeg er takknemlig hvis du vil svare så godt du kan, selv om det skulle komme et spørsmål som du synes passer dårlig for deg.

Enkelte spørsmål kan virke som er gjentakelse av noe du allerede har svart på, og i såfall ber vi deg unnskyldte det.

MERK AV:

61-62

IO ER IFØLGE HUSHOLDNINGSSKJEMAET HUSHOLDNINGSMEDLEM NR.

SPM. 1 OG 2 KAN BESVARES AV INTERVJUER NÅR EKTESKAPS- OG SAMBOERFORHOLD GÅR KLART FREM AV HUSHOLDNINGSSKJEMAET

1. Er du gift?

- 63
- 1 JA, MED HUSHOLDNINGSMEDLEM NR. → 4
- 2 JA, MED PERSON UTEFOR HUSHOLDNINGEN } → 2
- 3 NEI
- 64-65

2. Er du samboende?

- 66
- 1 JA, MED HUSHOLDNINGSMEDLEM NR.
- 2 NEI
- 67-68

3. Hva er din formelle ekteskapelige status, er du ugift, enke/enkemann, separert eller skilt?

- 69
- 1 UGIFT
- 2 ENKE/ENKEMANN
- 3 SEPARERT
- 4 SKILT

4. Har du vanligvis noen jobb eller inntektsgivende arbeid, arbeider du bare av og til eller har du sjelden eller aldri noen jobb eller inntektsgivende arbeid?

- 70
- 1 HAR VANLIGVIS JOBB/INNTETSGIVENDE ARBEID → 5
- 2 ARBEIDER BARE AV OG TIL
- 3 HAR SJELDEN/ALDRI NOEN JOBB/INNTETSGIVENDE ARBEID } → 34
- 9 SPØRMSÅLET ER IKKE STILT PGA. HØY ALDER ELLER UFØRHET

5. Vi går nå over til noen spørsmål om din ukentlige arbeidstid.

Arbeider du det samme antall timer hver uke, eller varierer dette fra uke til uke? VARIASJON SOM SKYLDES FLEKSITIDSORDNINGER REGNES SOM SAMME ANTALL TIMER HVER UKE

- 71
- 1 SAMME ANTALL TIMER HVER UKE
- 2 VARIERER FRA UKE TIL UKE

6. MERK AV: ARBEIDSTID IFØLGE AKU SPM. 2 ELLER 6

72-73

TIMER PR. UKE → 7a

- 74
- 1 MIDLERTIDIG FRAVÆRENDE, JA I SPM. 3 I AKU-SKJEMAET → 8a

7a. Er den arbeidstiden du har oppgitt for forrige uke på _____ timer den arbeidstiden du vanligvis har? Ta med overtidsarbeid og ekstraarbeid, også ekstraarbeid hjemme som er vanlig i forbindelse med arbeidet.

- 75
- 1 JA, ARBEIDSTID IFØLGE AKU 36 TIMER ELLER MER → 9
- 2 JA, ARBEIDSTID IFLØGE AKU 35 TIMER ELLER MINDRE → 7b
- 3 NEI → 8a

7b. Er dette å regne som deltids- eller heltidsarbeid i ditt yrke? .

- 76
- 1 DELTIDSARBEID } → 9
- 2 HELTIDSARBEID }

ALL ARBEIDSTID SOM ER REDUSERT I FORHOLD TIL FULL TID I YRKET REGNES SOM DELTIDSARBEID. DERSOM HELTIDSARBEID ELLER FULL NORMALARBEIDSTID ER UVANLIG I IO'S YRKE, F.EKS. AVISBUD, RENGJØRINGS-ARBEID M.V. KRYSSES DET AV FOR DELTIDSARBEID.

8a. Hvor mange timer pr. uke arbeider du vanligvis? Ta med overtidsarbeid og ekstraarbeid, også ekstraarbeid hjemme som er vanlig i forbindelse med arbeidet.

77-78

TIMER PR. UKE

- 79
- 1 HVIS ARBEIDSTIDEN VARIERER FRA UKE TIL UKE: KRYSS AV OG FØR OPP GJENNOMSNIET

MERK AV:

- 80
- 1 ARBEIDSTID 36 TIMER ELLER MER → 9
- 2 ARBEIDSTID 35 TIMER ELLER MINDRE → 8b

8b. Er dette å regne som deltids- eller heltidsarbeid i ditt yrke?

- 81
- 1 DELTIDSARBEID
- 2 HELTIDSARBEID

ALL ARBEIDSTID SOM ER REDUSERT I FORHOLD TIL FULL TID I YRKET REGNES SOM DELTIDSARBEID. DERSOM HELTIDSARBEID ELLER FULL NORMALARBEIDSTID ER UVANLIG I IO'S YRKE, F.EKS. AVISBUD, RENGJØRINGS-ARBEID M.V. KRYSSES DET AV FOR DELTIDSARBEID.

*9. Er spisepause medregnet i den arbeidstiden du har oppgitt at du vanligvis har?

- 82
- 1 JA
- 2 NEI
- 3 VET IKKE

*10. Hvor lang spisepause har du vanligvis pr. dag?

83-85

MINUTTER PR. DAG

- 86
- 1 HVIS TIDEN VARIERER STERKT: KRYSS AV OG FØR OPP GJENNOMSNIET

- 87
- 1 HAR IKKE NOEN FAST ORDNING
- 2 HAR IKKE SPISEPAUSE

*11a. Er arbeidstiden din regulert av tariffavtale eller overenskomst, har du egen avtale med arbeidsgiver eller har du ingen av de nevnte formene for avtalt arbeidstid? GJELDER HOVEDARBEIDSFORHOLD

- 88
- 1 ARBEIDSTID REGULERT VED TARIFFAVTALE/OVERENSKOMST } → 11b
- 2 EGEN AVTALE MED ARBEIDSGIVER }
- 3 INGEN AVTALT ARBEIDSTID. } → 12
- 9 VET IKKE }

*11b. Hvor mange timer pr. uke er din avtalte arbeidstid? Overtidsarbeid regnes ikke med. GJELDER HOVEDARBEIDSFORHOLD

89-90

TIMER PR. UKE

91

- 1 DERSOM AVTALT ARBEIDSTID GJELDER FOR EN LENGRE TIDSPERIODE ENN EN UKE: KRYSS AV OG FØR OPP UKENTLIG GJENNOMSNIITT

12. MERK AV:

92

- 1 MIDLERTIDIG FRAVÆRENDE (SE SPM. 6) → 15
2 ANDRE → 13

13. Hadde du noe fravær fra arbeidet i forrige uke? For eksempel fravær på grunn av sykdom, ferie, avspasering o.l. Alle fravær på 1 time eller mer skal regnes med.

93

- 1 JA → 14
2 NEI → 15

14. Hva var grunnen til fraværet, og hvor mange timer var du borte?

1

☐	EGEN SYKDOM	→	____	ANTALL TIMER 94- 96
☐	BARNES SYKDOM/SYKDOM I HJEMMET	→	____	ANTALL TIMER 97- 99
☐	FERIE	→	____	ANTALL TIMER 100-102
☐	AVSPASERING	→	____	ANTALL TIMER 103-105
☐	ANNET, SPESIFISER:	→	____	ANTALL TIMER 106-108
	TOTALT FRAVÆR	→	____	ANTALL TIMER 109-110

15. MERK AV ETTER SPM. 24 I AKU-SKJEMAET:

111

- 1 ANSATT → 16a
2 SELVSTENDIG/FAMILIEMEDLEM → 17

*16a. Hender det at du arbeider overtid eller har ekstraarbeid? Vil du si ofte, av og til, sjelden eller aldri? Overtid som avspaseres regnes ikke med her.

112

1	☐	OFTE	} → 16b
2	☐	AV OG TIL	
3	☐	SJELDEN	
4	☐	ALDRI	→ 17

*16b. Hva er den viktigste grunnen til at du arbeider overtid eller har ekstraarbeid?

BARE ETT KRYSS

113 Er det ...

- 1 For å tjene mer penger?
2 Av interesse for jobben?
3 Fordi arbeidet eller bedriften krever eller ønsker det?
4 Andre grunner? Spesifiser: _____

*16c. Ville du foretrekke å arbeide mindre overtid eller ha mindre ekstraarbeid enn det du vanligvis har?

114

- 1 JA
2 NEI
9 VET IKKE

*16d. STILLES TIL IO MED KODE 2 I SPM. 12. FOR IO MED KODE 1 I SPM. 12, GÅ TIL SPM. 17

Utførte du i forrige uke noe ekstraarbeid, betalt overtid eller ubetalt overtid, og i tilfelle hvor mange timer?

a. EKSTRAARBEID

1	☐	JA	→	☐	ANTALL TIMER
2	☐	NEI			

b. BETALT OVERTID

1	☐	JA	→	☐	ANTALL TIMER
2	☐	NEI			

c. UBETALT OVERTID

1	☐	JA	→	☐	ANTALL TIMER
2	☐	NEI			

☐	☐	☐	FOR KONTORET
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------

*17. Hvilken arbeidstidsordning har du vanligvis?

VIS KORT 1.

HVIS TELEFONINTERVJU: LES OPP FRA KORT 1

- 130
- 1 DAGARBEID (MELLOM KL. 06 OG 18)
  - 2 ARBEID SOM STARTER FØR VANLIG DAGTID (MELLOM KL. 06 OG 18) OG SOM SLUTTER I VANLIG DAGTID
  - 3 ARBEID SOM STARTER I VANLIG DAGTID, MEN SLUTTER ETTER VANLIG DAGTID
  - 4 FAST NATTARBEID (MELLOM KL. 22 OG 06)
  - 5 2-SKIFTSARBEID
  - 6 3-SKIFTSARBEID, HELKONTINUERLIG
  - 7 3-SKIFTSARBEID, DØGNKONTINUERLIG
  - 8 TURNUSORDNING
  - 9 ANNEN ARBEIDSTIDSORDNING, SPESIFISER: _____

18a. Inngår lørdager i din arbeidstidsordning i løpet av en vanlig 4-ukersperiode?

131

1	☐	JA
2	☐	NEI

18b. Inngår søndager i din arbeidstidsordning i løpet av en vanlig 4-ukersperiode?

132

1	☐	JA
2	☐	NEI

*19. Hvor mange dager pr. uke arbeider du i løpet av en vanlig 4-ukers periode?

133

1	☐	ANTALL DAGER PR. UKE
2	☐	ANTALL DAGER VARIERER <u>STERKT</u>

20. Hvor mange uker arbeider du i løpet av en vanlig 4-ukers periode?

134

1	☐	1 UKE
2	☐	2 UKER
3	☐	3 UKER
4	☐	4 UKER

*21. Hvor lang tid bruker du vanligvis fra boligen til arbeidsstedet/fremmøtestedet én vei? Regn med all ventetid og tidstap på grunn av dårlig korrespondanse o.l.

135-137

 ANTALL MINUTTER

138

1 IKKE FAST ARBEIDSSTED/FREMMØTESTED2 BOR PÅ ARBEIDSSTEDET3 ARBEIDER HJEMME22. MERK AV FRA SPM. 15

139

1 ANSATT → 232 SELVSTENDIG/FAMILIEMEDLEM → 34

*23. Må du møte på arbeidet på et fast tidspunkt, har du regulert fleksitid, eller må du ikke møte til noen bestemt tid?

140

1 MÅ MØTE PÅ ET FAST TIDSPUNKT2 HAR FLEKSITID3 MÅ IKKE MØTE TIL BESTEMT TID

*24. Dersom du tenker på din nåværende arbeidstidsordning, ville du gjerne .....

	JA NEI		HAR SLIK ORDNING
	1	2	
a. Arbeide på andre tidspunkter på dagen/døgnet?	☐	☐	141
b. Ha større fleksibilitet i tidspunktet for begynnelse og slutt på arbeidsdagen?	☐	☐	142
c. Arbeide vanlig dagtid, mandag-fredag?	☐	☐	☐ 3 143
d. Arbeide færre dager i uken, men lengre hver arbeidsdag?	☐	☐	144
e. Arbeide flere dager en uke mot færre dager neste uke?	☐	☐	145
f. Jobbe i enkelte helger mot å få fri enkelte hverdager?	☐	☐	146
g. I større grad selv bestemme tidspunkt for, og fordeling av ferie over året?	☐	☐	147
h. Ha større muligheter til å opparbeide tid som kan avspaseres?	☐	☐	148
i. Få andre forandring i organisering av arbeidstiden din? SPESIFISER: (OMFATTER HER IKKE KORTERE ARBEIDSTID)	☐	☐	149

*25. Vil du si at den arbeidstiden du har skaper problemer for deg i forhold til .....

a OG b STILLES BARE TIL PERSONER MED SMÅBARN/BARN I SKOLEALDER. FOR ANDRE, KRYSS AV FOR UAKTUELT

	JA NEI		UAKTUELT
	1	2	
a. Barnehagens åpningstider?	☐	☐	☐ 3 150
b. Skolens undervisningstider?	☐	☐	☐ 3 151
c. Åpningstider i butikker, bank, offentlige kontorer e.l.?	☐	☐	152
d. Samværet med ektefelle/familie/venner?	☐	☐	153
e. Å reise til og fra jobb, som rutetider, rushtrafikk o.l.?	☐	☐	☐ 3 154
f. Å delta i foreningsliv, idrettsaktiviteter osv.?	☐	☐	155
g. Andre ting? SPESIFISER:	☐	☐	156

Så følger noen spørsmål om andre sider ved arbeidet ditt.		JA	NEI
*26.		1	2
a.	Kreves det daglig tunge løft i ditt arbeid?	☐	☐
			157
b.	Må du i ditt arbeid daglig arbeide i bøyde, vridde eller på annen måte belastende arbeidsstillinger?	☐	☐
			158
c.	Innebærer ditt arbeid mye gjentatte og ensidige bevegelser?	☐	☐
			159
d.	Er ditt arbeid slik at du vanligvis er <u>fysisk</u> utmattet etter arbeidsdagen?	☐	☐
			160
e.	Er ditt arbeid slik at du vanligvis føler deg <u>psykisk</u> utmattet etter arbeidsdagen?	☐	☐
			161
27. I hvilken grad kan du vanligvis selv bestemme rekkefølgen av eller planlegge dine arbeidsoppgaver i løpet av dagen? Bestemmer du selv i høy grad, i noen grad eller i liten grad?			
	162		
1	☐ I HØY GRAD		
2	☐ I NOEN GRAD		
3	☐ I LITEN GRAD		
28. Noen kan foreta innkjøp eller andre ærend i løpet av arbeidstiden, mens andre har små muligheter til dette. Vil du si at du kan foreta innkjøp eller andre ærend i løpet av arbeidstiden ofte, av og til, sjelden eller aldri?			
	163		
1	☐ OFTE		
2	☐ AV OG TIL		
3	☐ SJELDEN		
4	☐ ALDRI		
9	☐ UAKTUELT, IO'S ARBEIDSTID ER UTENOM ORDINÆRE ÅPNINGSTIDER		
*29. Er din stilling på noen måte en overordnet stilling? Dvs. arbeider andre mennesker under din ledelse og veiledning?			
	164		
1	☐ JA		
2	☐ NEI		
30. Hva slag ansettelsesform har du? LES OPP 1-4 OG KRYSS AV			
	165		
1	☐ Fast ansatt		
2	☐ Midlertidig/tidsbegrenset ansatt		
3	☐ Vikar/ekstranhjelp		
4	☐ Annet, spesifiser: _____		
	_____		
9	☐ VET IKKE		
*31. Omtrent hvor mye har du vanligvis i lønn, enten pr. time, pr. uke eller pr. måned? Oppgi lønnen før skatt og andre fradrag er trukket fra, og ta med eventuell overtidsbetaling og betaling for ekstraarbeid. Fyll ut a) ELLER b) ETTER HVA SOM PASSER			
	166-170		171
a)	<input type="text"/> KRONER PR.	1	☐ UKE
		2	☐ 14. DAG
		3	☐ MÅNED
b)	<input type="text"/> PR. TIME		
	KRONER ØRE		
HVIS IO HAR VANSKELIG FOR Å SVARE PÅ GRUNN AV STERKT VARIERENDE LØNN, FØR OPP ET ANSLAG FOR GJENNOMSNITTLIG LØNN OVENFOR, OG KRYSS AV HER: 177			
		☐	STERKT VARIERENDE LØNN

32. Er du medlem av noen fagforening?

- 178
- 1 JA → 33
- 2 NEI → 34

33. Er denne fagforeningen tilsluttet Landsorganisasjonen (LO), Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS), Akademikernes Fellesorganisasjon (AF), eller andre sammenslutninger?

- 179
- 1 TILSLUTTET LANDSORGANISASJONEN (LO)
- 2 TILSLUTTET YRKESORGANISASJONENES SENTRALFORBUND (YS)
- 3 TILSLUTTET AKADEMIKERNES FELLESORGANISASJON (AF)
- 4 ANDRE SAMMENSLUTNINGER, SPESIFISER: _____

34. Det har i den senere tid vært mye offentlig debatt om forskjellige arbeidstidsreformer, så som kortere ukentlig eller daglig arbeidstid, lengre ferie, lengre svangerskapspermisjon, nedsatt pensjonsalder og mer fleksible arbeidstider osv. Vi vil nå stille noen spørsmål om dine synspunkter på enkelte av disse reformforslagene.

Dersom de økonomiske forholdene i samfunnet ligger til rette for at arbeidstidsreformer kan gjennomføres, vil du si at du er for eller imot at en eller flere slike reformer blir gjennomført, eller har du kanskje ikke gjort deg opp noen mening om dette?

- 180
- 1 FOR
- 2 IMOT
- 9 VET IKKE/HAR INGEN BESTEMT MENING

*35. Dersom det blir bestemt at arbeidstidsreformer skal gjennomføres, hvilken av de følgende reformene ville du gå mest inn for?

VIS KORT 2 HVIS TELEFONINTERVJU: LES OPP FRA KORT 2

KRYSS AV FOR 1. VALG

FORTSETT:

Hvilken av disse reformene ville du gå inn for nest etter denne?

HVIS TELEFONINTERVJU: GJENTA FORSLAGENE FRA KORT 2 OM NØDVENDIG

KRYSS AV FOR 2. VALG

FORTSETT:

Og hvilken ville du deretter gå inn for?

KRYSS AV FOR 3. VALG

a. KORTERE DAGLIG ELLER UKENTLIG ARBEIDSTID

b. LENGRE FERIE

c. LENGRE SVANGERSKAPSPERMISJON

d. NEDSATT PENSJONSALDER FOR ALLE

e. NEDSATT PENSJONSALDER BARE FOR DEM SOM ØNSKER DET

f. VET IKKE/HAR INGEN BESTEMT MENING

	1. VALG	2. VALG	3. VALG
	180	181	182
1	☐	1 ☐	1 ☐
2	☐	2 ☐	2 ☐
3	☐	3 ☐	3 ☐
4	☐	4 ☐	4 ☐
5	☐	5 ☐	5 ☐
9	☐	9 ☐	9 ☐

MERK AV ANTALL VALG:

- 184
- 1 INGEN VALG
- 2 1 VALG
- 3 2 VALG
- 4 3 VALG

185-190

FOR KONTORET

	DE AN- SATTE SELV	ARBEIDS- GIVERNE	DET OFFENT- LIGE	VET IKKE	
*36.					
a. Dersom kortere ukentlig arbeidstid ble innført, burde dette etter din mening betales av de ansatte selv, av arbeidsgiverne eller av det offentlige? Du kan også oppgi kombinasjoner av de tre som er nevnt.	1 ☐	1 ☐	1 ☐	1 ☐	191-194
FLERE SVAR MULIG					
b. Dersom lengre ferie ble innført, hvem burde etter din mening betale dette?	1 ☐	1 ☐	1 ☐	1 ☐	195-198
FLERE SVAR MULIG					
c. Og hva med innføring av lavere pensjonsalder, hvem burde etter din mening betale det?	1 ☐	1 ☐	1 ☐	1 ☐	199-202
FLERE SVAR MULIG					
Forslaget om 6 timers normalarbeidsdag har blitt reist fra flere hold.					
*37a. Ville du være for eller imot at 6 timersdagen ble gjennomført <u>uten nedgang i lønn</u> for de ansatte?					
203					
1 ☐ FOR					
2 ☐ IMOT					
9 ☐ VET IKKE/HAR INGEN BESTEMT MENING					
b. Hva om 6-timersdagen ble gjennomført med <u>en viss nedgang i lønn</u> for de ansatte, ville du være for eller imot det?					
204					
1 ☐ FOR					
2 ☐ IMOT					
9 ☐ VET IKKE/HAR INGEN BESTEMT MENING					
c. Og hva om 6-timersdagen ble gjennomført med <u>en nedgang i lønn som tilsvarer nedgangen i timetall</u> , ville du være for eller imot det?					
205					
1 ☐ FOR					
2 ☐ IMOT					
9 ☐ VET IKKE/HAR INGEN BESTEMT MENING					
Så har vi noen spørsmål om pensjonsordninger.					
38. Dersom pensjonsalderen settes ned, bør ordningen etter din mening gjelde for alle, uavhengig av om de er yrkesaktive eller ikke, bør den gjelde <u>bare for yrkesaktive</u> , eller bør den gjelde <u>bare for yrkesaktive med spesielt belastende arbeid</u> ?					
206					
1 ☐ BØR GJELDE FOR ALLE					
2 ☐ BØR GJELDE BARE FOR YRKESAKTIVE					
3 ☐ BØR GJELDE BARE FOR YRKESAKTIVE MED SPESIELT BELASTENDE ARBEID					
9 ☐ VET IKKE/HAR INGEN BESTEMT MENING					
39. <u>MERK AV FRA SPM. 4:</u>					
207					
1 ☐ HAR VANLIGVIS JOBB/INNTÆKSGIVENDE ARBEID → 40					
2 ☐ ANDRE → 54					
40. Mener du at det bør være en øvre aldersgrense for hvor lenge en arbeidstaker skal ha rett til å fortsette i yrkeslivet, eller har du ikke gjort deg opp noen bestemt mening om dette?					
208					
1 ☐ JA					
2 ☐ NEI					
9 ☐ VET IKKE/HAR INGEN BESTEMT MENING					

41. Hvis det skal gjennomføres endringer i pensjonsordningene, hvilken av disse tre ordningene ville du gå inn for?

BARE ETT KRYSS

- 209
- 1 Kombinasjon arbeid/pensjon (deltidsarbeid/delvis pensjon)?
- 2 Fleksibel pensjonsalder (dvs. selv bestemme pensjonsalderen innen visse rammer)?
- 3 Nedsatt pensjonsalder for alle?
- 9 Eller har du ikke noen bestemt mening om dette? (VET IKKE)

- *42. Hvilket av disse tre alternativene for pensjonering tror du at du ville velge?

VIS KORT 3

HVIS TELEFONINTERVJU: LES OPP FRA KORT 3

BARE ETT KRYSS

- 210
- 1 Å BLI PENSJONIST TIL VANLIG TID, MED VANLIGE PENSJONSYTELSE?
- 2 Å BLI PENSJONIST ETT ÅR TIDLIGERE, MOT AT DEN ÅRLIGE PENSJONEN BLE VARIG REDUSERT MED 7%?
- 3 Å BLI PENSJONIST ETT ÅR SENERE, MOT AT DEN ÅRLIGE PENSJONEN BLE VARIG ØKT MED 7%?
- 9 ELLER HAR DU IKKE NOEN BESTEMT MENING OM DETTE? (VET IKKE)

43. Er du i tillegg til Folketrygden tilsluttet: Statlig eller kommunal pensjonsordning, egen bedriftsordning eller privat pensjonsordning gjennom forsikring?

FLERE SVAR MULIG

- 1
- 211 JA, STATLIG ORDNING
- 212 JA, KOMMUNAL ORDNING
- 213 JA, BEDRIFTSORDNING
- 214 JA, PRIVAT GJENNOM FORSIKRING
- 215 NEI, INGEN

44. MERK AV FRA SPM. 22:

- 216
- 1 ANSATT → 45
- 2 SELVSTENDIG/FAMILIEARBEIDER → GA TIL SPM. 54

- *45. Hva er pensjonsalderen i ditt nåværende yrke? Med pensjonsalder menes det tidspunkt man har rett til pensjon.

- 217-218
- ÅR
- 219
- 1 VET IKKE

- *46. Hva er aldersgrensen i ditt nåværende yrke? Med aldersgrense menes det tidspunkt man må slutte i stillingen/yrket.

- 220-221
- ÅR
- 222
- 1 VET IKKE

Vi vil nå stille noen spørsmål om hvordan du selv ville stille deg til enkelte valgmuligheter som kan tenkes i forbindelse med en reduksjon av arbeidstiden.

- *47. Dersom du kunne bestemme selv, ville du ønske å øke eller å redusere din nåværende ukentlige arbeidstid? Din lønn ville da øke eller bli redusert i tilsvarende grad.

- 223
- 1 JA, ØNSKER ØKT ARBEIDSTID
- 2 JA, ØNSKER REDUSERT ARBEIDSTID
- 3 NEI, ØNSKER Å BEHOLDE NÅVÆRENDE ARBEIDSTID OG LØNN → 49
- } → 48

- *48. Hvor mange timer pr. uke ville du helst arbeide?

- 224-225
- TIMER PR. UKE

*49. STILLES TIL IO MED VANLIG UKENTLIG ARBEIDSTID 10 TIMER ELLER OVER (SE SPM. 6 OG 7a ELLER 8a).
FOR ANDRE GÅ TIL SPM. 54

Hvis du hadde valget mellom høyere lønn eller kortere arbeidstid i forhold til det du har nå, hva ville du da foretrekke: 5% høyere lønn, eller 2 timer kortere ukentlig arbeidstid?

226

- 1 5% HØYERE LØNN
2 2 TIMER KORTERE UKENTLIG ARBEIDSTID
9 VET IKKE

*50. Dersom din ukentlige normalarbeidstid ble forkortet med 5 timer pr. uke, hvordan ville du ønske å ta ut arbeidstidsforkortelsen?

BARE ETT KRYSS

227 Ville du ha ....

- 1 Kortere arbeidstid hver dag
2 4 dagers uke
3 Flere sammenhengende fridager hver måned
4 Muligheter til å spare opp dager og ta dem ut i forbindelse med ferie
5 Annen ordning? Spesifiser: _____

51. Kortere ukentlig arbeidstid vil medføre at den enkelte får mer fritid. Jeg vil nå lese opp ting man kan bruke fritiden til. Hva tror du at du ville bruke økt fritid til?

Ville du	JA			NEI			VET IKKE			
	1	2	9	1	2	9	1	2	9	
a. Ta mer utdanning ?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	228
b. Satse mer på hobbyer, friluftsliv og andre fritidsaktiviteter?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	229
c. Bruke mer tid på barn og/eller familie?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	230
d. Bruke mer tid i arbeidslivet gjennom å ta ekstrajobber, eller arbeide overtid?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	231
e. Bruke mer tid på venner?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	232
f. Bruke mer tid til å slappe av, se TV o.l.?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	233
g. Bruke mer tid på hage, bil, arbeid med eget hus/leilighet/hytte?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	234
h. Bruke mer tid på husarbeid?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	235
i. Annet? Spesifiser: _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	236

*52. Hvis arbeidstiden skulle settes ned, og valget sto mellom 1-2 timer kortere ukentlig arbeidstid, 1-2 uker lengre ferie eller nedsatt pensjonsalder med 1-2 år, hva ville du selv gå inn for?

VIS KORT 4

HVIS TELEFONINTERVJU: LES OPP FRA KORT 4

237

- 1 1-2 TIMER KORTERE UKENTLIG ARBEIDSTID
2 1-2 UKER LENGRE FERIE
3 NEDSATT PENSJONSALDER MED 1-2 ÅR
9 VET IKKE/HAR INGEN BESTEMT MENING

53. Kunne du være villig til å arbeide på andre tidspunkter enn det du gjør i dag dersom det ble innført kortere daglig arbeidstid?

238

- 1 JA
2 NEI
9 VET IKKE

54. Helt til slutt vil vi stille et spørsmål om politiske partier. Hvilket parti vil du si kommer nærmest dine egne politiske oppfatninger?

239-240

01	☐	SOSIALISTISK VENSTREPARTI (SV)
02	☐	ARBEIDERNES KOMMUNISTPARTI (AKP)
03	☐	NORGES KOMMUNISTISKE PARTI (NKP)
04	☐	ARBEIDERPARTIET (DNA)
05	☐	VENSTRE
06	☐	DET LIBERALE FOLKEPARTIET
07	☐	SENERPARTIET
08	☐	KRISTELIG FOLKEPARTI
09	☐	HØYRE
10	☐	FREMSKRITTSPARTIET
11	☐	ANDRE PARTIER: _____ _____
12	☐	INGEN
13	☐	VET IKKE
14	☐	NEKTER

Statistisk Sentralbyrå
Intervjukontoret

Prosjekt nr. 237

UNDERSØKELSE OM ARBEIDSTID

Tilleggsspørsmål til Arbeidskraftsundersøkelsen 2. kvartal 1985

Orientering og instruks for intervjuere

I N N H O L D

	Side
I. Innledning	1
1. Bakgrunn	1
2. Formål	1
II. Utvalg, IO-lister	2
1. Utvalgets sammensetning	2
2. IO-listen. Merking av IO	2
III. Gjennomføring av feltarbeidet	2
1. Besøksperiode	2
2. IO-brev	3
3. Innsending av de første intervjueskjemaene	3
4. Telefonintervju	3
5. Indirekte intervju	3
6. Gjenbesøk	3
7. Frafall	3
IV. Instruks til de enkelte spørsmålene	4
1. Husholdningsskjema	4
2. Generelle merknader til personskjemaet	4
3. De enkelte spørsmål i personskjemaet	5

Antall sider
instrukslesing: 9

I INNLEDNING

1. Bakgrunn

Regjeringen oppnevnte i april 1984 et utvalg som skal utrede muligheter for og virkninger av ulike framtidige endringer i arbeidstiden (Arbeidstidsutvalget). Utvalget skal analysere spørsmål i tilknytning til mulige endringer i arbeidstid og arbeidstidsmønstre, så som ordinær arbeidstid pr. dag og uke, utvidet adgang til permisjon, lengre ferie, lavere pensjonsalder og mer fleksible arbeidstidsordninger.

Arbeidstidsutvalget har på bakgrunn av dette gitt Statistisk Sentralbyrå i oppdrag å gjennomføre denne undersøkelsen.

I februar 1985 ble det gjennomført en prøveundersøkelse, og det foreliggende skjemaet bygger bl.a. på erfaringene fra prøven.

2. Formål

Undersøkelsen har to hovedformål:

1. Kartlegging av yrkesaktives arbeidstidsordninger
2. Måling av folks holdninger til ulike typer arbeidstidsreformer

Ad 1. Kartleggingen av hva slags arbeidstidsordninger yrkesaktive har i dag er viktig fordi det er mange områder der den eksisterende statistikk gir for lite detaljert informasjon. Som eksempel kan nevnes normalarbeidsdagens lengde for ulike arbeidstakergrupper, spisepausens lengde, og hvorvidt den er inkludert i arbeidstiden, omfanget av overtid, og deltidsansattes arbeidstidsordninger og arbeidsvilkår. Noen av spørsmålene om arbeidstid er knyttet til referanseuken i AKU, og resultatene vil også bli brukt i et pågående utredningsarbeid om AKU.

Ad 2. Spørsmålene om arbeidstidsreformer har vært mye diskutert i den senere tid, bl.a. har det vært mye debatt om nedsettelse av pensjonsalderen og kortere daglig eller ukentlig arbeidstid. Det er derfor viktig å framskaffe kunnskap om folks holdninger til de ulike reformene før det skal tas stilling til eventuelle endringer i arbeidstid, pensjonsalder m.v.

Undersøkelser om folks holdninger til arbeidstidsreformer er også gjennomført bl.a. i Danmark, Sverige og Vest-Tyskland. Enkelte av spørsmålene i denne undersøkelsen vil gi grunnlag for å sammenligne resultater fra de ulike landene.

Resultatene fra undersøkelsen er av stor betydning for den rapporten om arbeidstidsreformer som Arbeidstidsutvalget vil avlevere til Regjeringen sommeren 1986.

II UTVALG, IO-LISTER

1. Utvalgets sammensetning

Utvalget består av ca. 5 000 personer i alderen 18-74 år (pr. 31/12-84) som er 2. eller 4. gang IO i AKU 2. kvartal 1985.

2. IO-listen. Merking av IO

De personene som er trukket ut til denne tilleggsundersøkelsen er merket med A på IO-listen.

III GJENNOMFØRING AV FELTARBEIDET

Foreta først intervju med AKU, deretter tilleggsundersøkelsen om arbeidstid.

1. Besøksperiode

Besøksperioden er den samme som for AKU (28. mai - 7. juni). Dersom det er svært vanskelig å få tatt alle intervjuene for tilleggsundersøkelsen samtidig med AKU, kan perioden fram til 16. juni brukes til oppfølging.

Merk:

I tilfeller der tilleggsintervjuet utsettes må de nødvendige AKU-opplysningene overføres til personskjemaet før AKU-skjemaet sendes inn. AKU-opplysninger skal overføres til spm. 6, 12 og 15 i tilleggsundersøkelsen. Grunnen til dette er at tilleggsundersøkelsen skal ha samme referanseperiode som AKU, dvs. at alle spørsmål i tilleggsundersøkelsen som refererer til forrige uke, gjelder uken 20. - 26. mai.

Ved oppfølging/utsatt intervjuing må du derfor erstatte "forrige uke" med "i uken 20. - 26. mai" i spm. 7a, 13, 14 og 16d. Det er helt nødvendig at

disse instruksene følges, fordi en forskyvning av referanseperioden vil medføre feil i statistikken som skal lages.

2. IO-brev

Det blir ikke sendt ut eget IO-brev om denne undersøkelsen (jf. IO-brevet om AKU).

3. Innsending av de første intervju skjemaene

Det er svært viktig at dere sender inn skjema for de første 2-3 intervjuene så tidlig som mulig.

Skjemaene vil bli gjennomgått ved kontoret, og vi vil eventuelt sende ut tilleggsinstrukser og - i den grad det er nødvendig - ta kontakt med den enkelte intervjuer.

Dere skal imidlertid fortsette intervjuingen etter å ha sendt inn de første skjemaene. Dere må ikke vente med videre intervjuing til dere har fått eventuelle reaksjoner på de første intervjuene.

4. Telefonintervju

Det kan foretas telefonintervju. I spørsmål der det er brukt kort, må du være nøye med å lese opp alternativene i samsvar med det som står på kortet.

5. Indirekte intervju

Det er ikke anledning til å foreta indirekte intervju.

6. Gjenbesøk

Det kan foretas inntil 2 gjenbesøk.

7. Frafall

- Hvis alle uttrukne IO i en husholdning blir frafall, bruker dere forsiden på husholdnings skjemaet.
- Hvis en eller noen av flere uttrukne IO i en husholdning blir frafall, bruker dere forsiden på vedkommende IO's personskjema til avmerking av frafall.

IV INSTRUKS TIL DE ENKELTE SPØRSMÅLENE

1. Husholdnings skjema

Husholdnings skjemaet skal fylles ut først, og skal inneholde en oversikt over alle medlemmer i IO's bohusholdning. I husholdninger der mer enn ett IO er trukket ut til tilleggsundersøkelsen, stilles spørsmålet om husholdningen bare til ett av IO'ene. Det spiller ingen rolle hvem som får spørsmålet ettersom det alltid er eier eller leier av boligen som skal føres opp som husholdningsmedlem nr. 01. Alle andre i husholdningen skal knyttes slektskapsmessig til denne personen.

Merk:

Det husholdningsmedlemsnummer som IO får i husholdnings skjemaet skal overføres til personskjemaet.

2. Generelle merknader til personskjemaetHenvisninger

I dette skjemaet er det en del henvisninger fordi det hovedsakelig er tre ulike grupper som skal ha forskjellige spørsmål. En del spørsmål stilles til alle, mens andre spørsmål stilles bare til sysselsatte, og av disse igjen blir mange stilt bare til ansatte. Vær omhyggelig med å følge henvisningene riktig slik at ingen spørsmål blir hoppet over.

Kommentarer i skjemaet

Vi vil gjerne at dere gjør anmerkninger i skjemaet ved svar som synes tvilsomme, eller for å gi tilleggsopplysninger som kan ha betydning for plasseringen av svaret. Anmerk også om IO nekter å svare på et spørsmål.

Gangen i skjemaet

Spørsmålene i skjemaet er grovt sett organisert slik:

Ekteskapelig status	Spm. 1-3
Yrkesaktivitet	Spm. 4
Ukentlig arbeidstid	Spm. 5-16d
Organisering av arbeidstiden	Spm. 17-23
Ønsker om endring i organisering av arbeidstiden	Spm. 24-25
Andre sider ved arbeidet	Spm. 26-33
Holdninger til arbeidstidsreformer	Spm. 34-53
Politisk parti	Spm. 54

Holdningsspørsmålene

I undersøkelsen inngår en del spørsmål om folks holdninger til forskjellige arbeidstidsreformer (spm. 34-42 og spm. 47-53). Erfaringene fra prøveundersøkelsen viste stor positiv interesse for disse spørsmålene blant IO-ene.

I tilfeller der IO åpenbart ikke har noen meninger om de forhold det spørres om, skal det krysses av for "VET IKKE/HAR INGEN BESTEMT MENING". IO skal ikke presses til å ha en mening for enhver pris, derfor skal alternativet "HAR INGEN BESTEMT MENING" i enkelte spørsmål også leses opp.

Vær oppmerksom på at det kan oppstå situasjoner der IO ønsker å begrunne/diskutere svarene sine, noe som kan føre til urimelig høy intervju-tid. Intervjuerne må derfor forsøke å avlede slike diskusjoner.

3. De enkelte spørsmål i personskjemaet (merket med * i skjemaet)

Forside

Kontakten med IO

Her føres antall kontakter som har vært nødvendig for oppnådd intervju eller før registrert frafall for hvert enkelt IO i husholdningen.

Bostedsstrøk

Bostedsstrøket bestemmes uten hensyn til om stedet administrativt tilhører en bykommune eller herredskommune.

Til spredtbygd strøk regnes, foruten all spredt bosetting, også husklynger med færre enn 200 bosatte. Også i bykommuner som Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Tromsø m.fl. finnes spredtbygde strøk.

Med tettsted menes et område med minst 200 bosatte og der avstanden mellom husene - som regel - ikke overstiger 50 meter.

Husk at IO's husholdningsmedlemsnr. fra husholdningsskjemaet skal overføres før spm. 1.

Spm. 9: Vi er her bare interessert i spisepausen, ikke andre pauser som korte kaffepauser o.l. For mange ansatte er også lengden på spisepausen regulert i arbeidstidsavtalen.

Spm. 10: Dersom IO har avtalt lengde på spisepausen, skal den avtalte tiden pr. dag føres opp (selv om IO i realiteten bruker mer eller mindre tid). F.eks. er den avtalte spisepause pr. dag for de fleste statsansatte 20

minutter (gangtid m.v. er ikke medregnet). For IO som ikke har avtalt lengde på spisepausen skal tiden de faktisk bruker i gjennomsnitt pr. dag føres opp. Enkelte sysselsatte tar ikke nødvendigvis spisepause hver dag, her krysses det av for "IKKE NOEN FAST ORDNING". Noen grupper har ikke spisepause i det hele tatt, f.eks. ansatte i visse deltidstyrker osv. Ansatte som spiser på arbeidet, men som i prinsippet kan bli avbrutt når som helst for å utføre ulike arbeidsoppgaver, regnes ikke for å ha spisepause, kryss av for "HAR IKKE SPISEPAUSE".

Spm. 11a og b: De fleste heltidsansatte arbeider innen nærings-/yrkesområder som har kollektive avtaler om normalarbeidstid, dvs. at arbeidstiden reguleres av tariffavtaler eller overenskomster mellom arbeidsgivere og arbeidstakerorganisasjoner. Ansatte som arbeider deltid har en arbeidstid som er kortere enn normalarbeidstid, og har derfor vanligvis individuelle arbeidstidsavtaler direkte med sin arbeidsgiver.

Den lovbestemte normalarbeidstid (maksimalt antall timer pr. uke) er 40 timer pr. uke. 40-timers uke er ganske vanlig for heltidsarbeidere i industriyrker. Statsansatte funksjonærer på heltid har vanligvis en arbeidstid på $37\frac{1}{2}$ timer pr. uke, regnet som årsgjennomsnitt ($38\frac{3}{4}$ time om vinteren og 35 timer om sommeren). For IO som har ordninger med sommertid er det årsgjennomsnittet som skal registreres. Dersom det er vanskelig å beregne årsgjennomsnitt i enkelte tilfelle, skal vintertiden registreres.

For IO som ikke har noen av de foran nevnte avtaleformer og der det er arbeidsmengden som til enhver tid regulerer timetallet (f.eks. selvstendige, utøvere av frie yrker, vikarer/ekstrahjelp eller andre som ikke har noen avtale om et bestemt timetall m.v.), skal det krysses av for kode 3 "INGEN AVTALT ARBEIDSTID".

Spm. 16a-d: Både betalt og ubetalt overtid skal regnes med. Med ekstraarbeid menes her biarbeidsforhold.

Spm. 17: Skiftarbeid er en arbeidsform der to eller flere arbeidslag regelmessig avløser hverandre på bestemte tider hvert arbeidsdøgn.

Ved 2-skiftsarbeid er døgnet inndelt i 2 arbeidsperioder.

Ved 3-skiftsarbeid er døgnet inndelt i 3 arbeidsperioder.

Døgnkontinuerlig skift betyr at produksjonen foregår døgnet rundt, men stopper i helgene.

Helkontinuerlig skift betyr at produksjonen går døgnet rundt alle ukedager, til og med søndager.

Turnusarbeid er det som er vanligst innen sykepleie, f.eks. på sykehus, pleiehjem o.l. dersom IO ikke har dagarbeid. Turnusarbeid defineres som arbeidstidsordning der arbeidet foregår på ulike tider av døgnet i samsvarende med en vaktliste som gjelder for en gitt periode og minst for en uke.

Spørsmålet gjelder hovedarbeidsforholdet.

Spm. 19: For IO med sterkt varierende antall dager pr. uke krysses det av for "ANTALL DAGER VARIERER STERKT". For andre med noe varierende antall dager pr. uke, før opp gjennomsnittet. Gjennomsnittlig antall dager avrundes oppover til nærmeste hele antall dager. F.eks. IO som arbeider 2 dager en uke og 3 dager neste, vil dette bli 2,5 dager pr. uke over en 4 ukers periode, og skal da føres opp med 3 dager pr. uke.

Spm. 21: Reisetiden skal beregnes fra fast - ikke midlertidig - bosted (særlig aktuelt for pendlere) og til arbeidssted. Gangtid skal regnes med. Faste gjøremål som f.eks. å bringe barn i barnehage, regnes ikke med.

Spm. 23: Med "regulert fleksitid" menes en arbeidstidsordning der arbeidstakeren skal arbeide et visst timetall over en gitt tidsperiode, men hvor det er anledning til å variere lengden på den enkelte arbeidsdag noe, og hvor det ofte også finnes regler for opparbeiding og avspasering av opparbeidet tid. Spørsmålet gjelder hovedarbeidsforholdet.

Spm. 24: Her forutsetter vi at lengden på IO's arbeidstid ikke skal forandres. Vi vil gjerne vite om IO ønsker å endre på måten arbeidstiden er organisert på, dvs. ønsker om å arbeide på andre tidspunkter osv.

Spm. 25: Merk at delspørsmål a og b bare stilles til personer som har barn i henholdsvis førskolealder (under 7 år) og barneskolealder (7-12 år). For alle andre krysses det av for uaktuelt. På delspørsmål e krysses det av for uaktuelt dersom IO ikke har arbeidsreiser.

Spm. 26: I dette spørsmålet spør vi om de arbeidsforholdene IO vanligvis er utsatt for, dvs. de arbeidsforhold IO har omtrent hver eneste arbeidsdag. Hvis de arbeidsforhold IO har varierer i perioder, og IO i lengre perioder (flere uker) omtrent daglig er utsatt for noen av arbeidsforholdene nevnt her, skal det merkes av for JA.

Spm. 29: Dersom IO arbeider helt alene krysses det for "NEI".

Spm. 31: Her skal IO oppgi den samlede bruttolønn (for alle arbeidsforhold) han/hun vanligvis har når det ikke er noe trekk. Dekning av utgifter IO har hatt (f.eks. kostgodtgjørelse) og feriepenger skal ikke tas med.

Dersom IO har sterkt varierende lønn, beregnes et gjennomsnitt for siste 4-ukers periode.

Spm. 35: Hensikten med spørsmålet er å få IO til å prioritere mellom de seks opplistede reformforslagene.

For IO som spontant sier at ingen av reformene er viktige; kryss av for "INGEN VALG" og gå videre til neste spørsmål.

For IO som sponant mener at bare en eller to reformer er viktige: kryss av for de aktuelle reformene som eventuelt 1. og 2. VALG, og merk av for henholdsvis "1. VALG" eller "2. VALG".

For IO som har klare synspunkter på en eller to reformer, men som er usikker på hvordan han/hun vil velge blant de resterende: Kryss av for "VET IKKE/HAR INGEN BESTEMT MENING" for 2. og/eller 3. valg.

Spm. 36a-c: Dersom det er uklart hva som menes med å "betale" reformene kan følgende eksempler gis: Kortere ukentlig arbeidstid/lengre ferie kan finansieres ved at de ansatte selv gir avkall på lønnsøkning eller går ned i lønn, eller ved at arbeidsgiverne lar de ansatte beholde den årslønningen de har, eller ved offentlige skattelettelser/overføringer. Lavere pensjonsalder: De ansatte selv ved økt pensjonstrekk i lønna, arbeidsgiverne ved økte avgifter til Folketrygden, det offentlige ved å overføre en høyere andel av skatteinntektene til Folketrygden.

Spm. 37a-c: Dette spørsmålet skal måle folks holdninger til forslaget om 6-timers dag, avhengig av i hvor stor grad de ansatte selv eventuelt skal bære kostnadene ved reformen. I 37a betyr "uten lønnsreduksjon" at de ansatte beholder den bruttolønn de har nå dersom reformen gjennomføres. I 37b betyr "en viss lønnsreduksjon" at man forutsetter at de ansatte får en noe mindre bruttolønn enn nå. I 37c betyr "lønnsreduksjon som tilsvare nedgangen i timetall" at de ansatte f.eks. får 25 % mindre bruttolønn dersom timetallet de arbeider nå reduseres med 25 %. Vi vil gjøre oppmerksom på at den enkeltes disponible inntekt ikke nødvendigvis vil bli forholdsvis like mye redusert hvis vi som i dag har et progressivt beskatningssystem.

Spm. 42: Det tenkes her på pensjon som tas ut tidligere eller senere enn det som er den alminnelige pensjonsalder i Folketrygden (som i dag er 67 år). For at alle i gjennomsnitt skal få like mye samlet pensjon over de årene de er pensjonister, er det beregnet at det vil bety omtrent 7 % mindre pensjon i året dersom pensjonen tas ut ett år før vanlig pensjonsalder. Uttak av pensjon ett år senere enn vanlig pensjonsalder vil etter samme beregninger bety omtrent 7 % mer pensjon i året. Dersom noen IO har problemer med spørsmålet fordi de ikke greier å ta stilling til hva 7 % vil bety i kroner og øre, prøv da å være behjelpelig med utregningen.

Spm. 45: Enkelte yrkesgrupper, f.eks. yrkesmilitære, sjøfolk osv. har egne pensjonsregler hvor pensjonsalderen er lavere enn Folketrygdens pensjonsalder (67 år). Andre yrkesgrupper har samme pensjonsalder som Folketrygdens. Det er altså pensjonsalder for å oppnå full pensjon i IO's yrke vi er ute etter her.

Spm. 46: Pensjonsalder og aldersgrense kan være forskjellige. F.eks. er aldersgrensen i Staten 70 år.

Spm. 47-48: De fleste arbeidstakere kan ikke fritt bestemme lengden på sin arbeidstid. Disse to spørsmålene skal kartlegge hvor lang arbeidstid IO ville ønske dersom de fritt kunne velge lengden på sin ukentlige arbeidstid. For at det skal være realistisk, er valget knyttet til en tilsvarende økning eller reduksjon i lønnen.

Spm. 49: Dette spørsmålet skal avdekke om IO prioriterer høyere lønn fram for kortere ukentlig arbeidstid. 5 % høyere lønn eller 2 timer kortere ukentlig arbeidstid ville koste omtrent like mye å gjennomføre.

Spm. 50: Gitt at det ble innført kortere arbeidsuke, ønsker vi å vite hvordan IO helst ville organisere sin arbeidstid.

Spm. 52: Her ønsker vi at IO skal prioritere mellom 3 reformer som ville koste omtrent det samme å gjennomføre.